

Sygn. akt I NKRS 119/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Janusz Niczyporuk

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie z odwołań M. A. K. W. i D. C.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 25 czerwca 2021 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na
stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej, ogłoszonym w Monitorze
Polskim z 2021 r., poz. 280,

z udziałem P. K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 22 grudnia 2021 r.,

1. oddala odwołanie D. C.;

2. odrzuca odwołanie M. A. K. W..

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą Nr [...] z 25 czerwca 2021 r. działając
na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie
Sądownictwa (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 269 - dalej: ustawa o KRS lub u.KRS),
postanowiła przedstawić Prezydentowi RP wniosek o powołanie P. K. do pełnienia

urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej (pkt 1 uchwały) oraz nie przedstawić takiego wniosku wobec D. S. C., K. K. oraz M. A. K. W. (pkt 2 uchwały). Obwieszczenie o wolnych stanowiskach zostało ogłoszone w Monitorze Polskim z 2021 r. pod poz. 280.

W uzasadnieniu uchwały Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: KRS lub Rada) stwierdziła, że wszyscy kandydaci, biorący udział w konkursie, spełniają wymagania ustawowe określone w art. 30 § 1 pkt 1-5 i 7-9 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1904 - dalej: u.SN) (s. 4 Uchwały). Dokonując oceny kandydatów, Rada kierowała się również wymogiem z art. 30 § 1 pkt 6 u.SN oraz kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS i uwzględniła: wyróżnianie się wysokim poziomem wiedzy prawniczej, doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia (s. 5 Uchwały). Jak dalej wskazała, uczestnicy postępowania pretendujący do objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej, spełniają formalnie wszystkie kryteria wyboru, a zatem zadaniem Rady było przeprowadzenie weryfikacji i dokonanie wyboru tej osoby, która spełnia wszystkie kryteria - oceniane łącznie - najpełniej i w najwyższym stopniu (s. 9 Uchwały).

Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy Krajowa Rada Sądownictwa - dzieląc stanowisko zespołu - uznała, że Prezydentowi RP zostanie przedstawiony wniosek o powołanie P. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej.

D. C. oraz M. K. W. (dalej łącznie: „Skarżący” lub „Odwołujący się”), na podstawie art. 44 ust. 1 i 3 u.KRS zaskarżyli uchwałę Nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa z 25 czerwca 2021 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 280, (dalej: „Uchwała”).

Sąd Najwyższy na podstawie art. 44 ust. 2a u.KRS postanowił połączyć sprawę z odwołania od uchwały wniesionego przez D. C. (I NKRS 120/21; postanowienie o połączeniu z 16 listopada 2021 r.) ze sprawą o sygn. akt I NKRS 119/21 celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygnaturą I NKRS 119/21.

Odwołujący się zaskarżyli przedmiotową uchwałę w części.

D. C. zaskarżył uchwałę w odniesieniu do punktów 1 i 2, w zakresie w jakim KRS postanowiła: przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej kandydatury P. K. oraz nie przedstawiać z wnioskiem o powołanie do pełnienia tego urzędu D. C..

M. K. W. zaskarżyła pkt 1 uchwały w całości, w jakim KRS postanowiła przedstawić Prezydentowi RP wniosek o powołanie P. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej oraz odnośnie pkt. 2 uchwały: w zakresie, w jakim KRS postanowiła nie przedstawiać wniosku o powołanie M. K. W. do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej.

Opiniując kandydaturę D. C. na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej, Krajowa Rada Sądownictwa zaprezentowała jego sylwetkę wskazując, że urodził się [...] 1978 r. w S.. W 2002 r. ukończył wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie [...] w T. z oceną dobrą, uzyskując tytuł magistra. Po odbyciu aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w S., we wrześniu 2005 r. złożył egzamin sędziowski z wynikiem ogólnym dobrym. Od 7 listopada 2005 r. do 1 listopada 2006 r. był zatrudniony w Sądzie Okręgowym w Ł. - Ośrodku Migracyjnym Ksiąg Wieczystych na stanowisku referendarza sądowego. Z dniem 2 listopada 2006 r. został mianowany asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w A.. Orzekał w sprawach cywilnych, wykroczeniowych, karnych oraz rodzinnych i nieletnich. Postanowieniem Prezydenta RP z 30 czerwca 2009 r. został powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w A.. Orzekał w sprawach karnych, karnych skarbowych i wykroczeniowych, sprawach cywilnych oraz w sprawach wieczystoksięgowych. Z dniem 1 września 2012 r. został - na własny wniosek - przeniesiony na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w S.. Orzekał w VII Wydziale Karnym tego Sądu. W 2016 r. ukończył studia podyplomowe w zakresie przestępczości gospodarczej i skarbowej. Z dniem 1 stycznia 2017 r. został przeniesiony do II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w S.. W 2019 r. ukończył studia podyplomowe w zakresie zapobiegania przestępczości gospodarczej, skarbowej i przeciwko mieniu. Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu w B. z siedzibą w B. z dnia 6 grudnia 2019 r., na podstawie

przedstawionej rozprawy doktorskiej pt.: „Immunitety międzynarodowe [...]”, uzyskał stopień naukowy doktora nauk w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne. Od 11 lutego do 8 maja 2020 r. pełnił funkcję Kierownika Sekcji Wykonawczej i Czynności Sądu w Ramach Postępowania Przygotowawczego w II Wydziale Karnym Sądu Rejonowego w S.. Jest zatrudniony w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w S. na stanowisku adiunkta. Podnosi kwalifikacje zawodowe przez uczestnictwo w szkoleniach.

Opiniując kandydaturę M. K. W. na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej, Krajowa Rada Sądownictwa zaprezentowała jej sylwetkę wskazując, że urodziła się [...] 1976 r. w G.. Od 4 października 1999 r. do 31 stycznia 2000 r. była zatrudniona w „K.” z siedzibą w S. na stanowisku pośrednika w obrocie nieruchomościami. W 2000 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie [...] z oceną dobrą, uzyskując tytuł magistra. Od 4 sierpnia do 31 października 2000 r. pracowała w Spółdzielni Mieszkaniowej „O.” w G. na stanowisku referenta do spraw windykacji lokali mieszkalnych. Od 1 listopada 2000 r. do 31 maja 2004 r. była zatrudniona w S. sp. z o. o. z siedzibą w W. jako prawnik, specjalista do spraw obsługi klienta. Po odbyciu aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w W., we wrześniu 2005 r. złożyła egzamin sędziowski z wynikiem ogólnym dobrym. Z dniem 1 listopada 2005 r. została mianowana asesorem sądowym i powierzono jej pełnienie czynności sędziowskich w Sądzie Rejonowym w W., w którym orzekała w II Wydziale Grodzkim. Z dniem 1 stycznia 2006 r. - w związku z reorganizacją sądów powszechnych - powierzono jej pełnienie czynności sędziowskich w nowo utworzonym Sądzie Rejonowym w W.. Orzekała kolejno w: VII Wydziale Grodzkim, III Wydziale Karnym (od 7 października 2006 r.) oraz IV Wydziale Karnym (od 12 lutego 2008 r.). Postanowieniem Prezydenta RP z 27 marca 2009 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W.. Wykonywała obowiązki orzecznicze kolejno w: IV Wydziale Karnym, VII Wydziale Grodzkim (od 1 lipca 2009 r.), III Wydziale Karnym (od 19 października 2009 r.), VII Wydziale Wykonywania Orzeczeń (od 1 lipca 2013 r.), VII Wydziale Wykonywania Orzeczeń oraz V Wydziale Karnym (od 1 kwietnia 2016 r.), V Wydziale Karnym, VII Wydziale Wykonywania Orzeczeń oraz III Wydziale Karnym (od 1 stycznia 2019 r.), a obecnie orzeka w VII Wydziale Wykonywania Orzeczeń oraz III Wydziale Karnym

(od 1 lipca 2019 r.). Począwszy od 2014 r. była delegowana do orzekania na pojedynczych sesjach w Sądzie Okręgowym w W.. Od 17 sierpnia 2015 r. pełni funkcję Zastępcy Przewodniczącego VII Wydziału Wykonywania Orzeczeń Sądu Rejonowego w W. (kadencja do 16 lutego 2022 r.). Ponadto między innymi: prowadziła wykłady dla adwokatów [...] Izby Adwokackiej oraz zajęcia dydaktyczne dla uczniów w szkołach ponadpodstawowych w ramach projektu edukacyjnego „A.”. Podnosi kwalifikacje zawodowe przez uczestnictwo w szkoleniach oraz konferencjach szkoleniowych.

W trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 25 czerwca 2021 r. na kandydaturę: D. C. oddano 2 głosy „za” oraz 14 głosów „przeciw”, przy 5 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 21 osób), zaś na kandydaturę M. K. W. oddano 1 głos „za” oraz 12 głosów „przeciw”, przy 8 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 21 osób). W rezultacie wskazane kandydatury nie otrzymały wymaganej bezwzględnej większości głosów.

D. C. zaskarżył przedmiotową uchwałę zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, w postaci:

1.1. art. 41 u.KRS w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, z art. 37 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a u.SN przez błędne przyjęcie, że w następstwie obwieszczenia Prezydenta RP z dnia 11 marca 2021 r. o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym (M.P. z 2021 r., poz. 280; dalej: Obwieszczenie) doszło do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, co skutkowało przeprowadzeniem przez Radę tego postępowania oraz podjęciem w nim merytorycznej uchwały, gdy tymczasem obwieszczenie - z uwagi na brak kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, przewidzianej w art. 144 ust. 2 Konstytucji RP - było nieważne wobec czego nie mogło dojść do skutecznego wszczęcia postępowania przed Radą w niniejszej sprawie, co powinno skutkować umorzeniem tego postępowania, nie zaś wydaniem merytorycznego rozstrzygnięcia;

1.2. art. 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 1 oraz art. 34 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 2-4 oraz § 19 ust. 1-8 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa, stanowiącego

załącznik do uchwały nr 158/2019 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. z 2019 r., poz. 192, ze zm.; dalej: Regulamin KRS) przez błędne przyjęcie, że doszło do skutecznego przyjęcia stanowisk zespołów oraz podjęcia uchwały, gdy tymczasem Rada (a w ślad za tym zespoły) nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu uchwały;

1.3. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 19 ust. 1-11 Regulaminu KRS przez:

- dokonanie oceny kandydatury Odwołującego się bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzecznie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji Odwołującego się i konkurujących z nim kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej prokuratora P. K., a nie Odwołującego się;
- brak określenia i rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej innego uczestnika postępowania niż Odwołujący się;

2. obrazę prawa materialnego, w postaci:

2.1. art. 144 ust. 1-3 Konstytucji RP w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a u.SN w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS przez ich błędną wykładnię, wyrażającą się w przyjęciu,

że obwieszczenie nie wymagało do swojej ważności kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, podczas gdy dokonując prawidłowej wykładni jasne jest, że nie doszło w ogóle do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, które pozwalałoby Radzie na realizację jej kompetencji, wynikających z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS do podjęcia merytorycznej uchwały, przewidzianej w art. 37 ust. 1 u.KRS;

2.2. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1-3, z art. lit. ust. 1-5, z art. 21 ust. 1 i 2, z art. 33 ust. 1, z art. 34 ust. 1 i art. 37 ust. 1 u.KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 19 ust. 1-8 Regulaminu KRS przez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie zaskarżonej uchwały przez Radę, która była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP oraz wyżej wskazanymi przepisami ustawy o KRS, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu uchwały;

2.3. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP przez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej prokuratora P. K., a nie Odwołującego się;

2.4. art. 19 ust. 1 akapit 2 w zw. z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. (dalej: TUE) oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (dalej: KPP) przez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że nie zostaje naruszona zasada państwa prawnego oraz standard niezawisłości sędziów wymagany dla zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w sprawach unijnych, gdy sędziowie Sądu Najwyższego, będącego

sądem, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego w rozumieniu art. 267 ust. 3 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej z 25 marca 1957 roku (dalej: TFUE), powoływani są na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której członków (sędziów) wybiera Sejm spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej 25 sędziów lub co najmniej 2 tysiące obywateli, przy czym ostateczna lista kandydatów, którą zbiorczo zatwierdza Sejm, jest ustalana wcześniej przez komisję sejmową, gdy tymczasem prawidłowa wykładnia powyższych przepisów, determinująca również interpretację oraz stosowanie prawa krajowego, powinna być taka, że opisany wyżej sposób kształtowania Rady zwiększa wpływ Parlamentu na jej działalność oraz wpływa niekorzystnie na jej niezależność, w związku z czym skład Sądu Najwyższego wybrany przez tak ukształtowaną Radę nie spełnia warunku dotyczącego niezawisłości sądu oraz sądu powołanego zgodnie z ustawą, jak wymaga tego art. 19 ust. 1 akapit 2 w zw. z art. 2 TUE oraz art. 47 KPP.

Natomiast M. K. W. w swoim odwołaniu zarzuciła:

1. naruszenia przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, w postaci:
 - 1.1. art. 41 w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, z art. 37 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a u.SN przez błędne przyjęcie, że w następstwie obwieszczenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym doszło do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, co skutkowało przeprowadzeniem przez Radę tego postępowania oraz podjęciem w nim merytorycznej uchwały, gdy tymczasem obwieszczenie - z uwagi na brak kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, przewidzianej w art. 144 ust. 2 Konstytucji RP - było nieważne, wobec czego nie mogło dojść do skutecznego wszczęcia postępowania przed Radą w niniejszej sprawie, co powinno skutkować umorzeniem tego postępowania, nie zaś wydaniem merytorycznego rozstrzygnięcia;

1.2. art. 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 1 oraz art. 34 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 2-4 oraz § 19 ust. 1-8 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa, stanowiącego załącznik do uchwały nr 158/2019 Krajowej Rady Sądownictwa z 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. z 2019 r., poz. 192, ze zm.; dalej: Regulamin KRS) przez błędne przyjęcie, że doszło do skutecznego przyjęcia stanowisk zespołów oraz podjęcia uchwały, gdy tymczasem Rada (a w ślad za tym zespoły) nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu uchwały;

1.3. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 19 ust. 1-11 Regulaminu KRS przez:

- dokonanie oceny kandydatury Odwołującej się bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy, udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzecznie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji Odwołującej się i konkurujących z nią kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej Pana P. K., a nie Odwołującej się;

- brak określenia i rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej innego uczestnika niż Odwołująca się;

- *de facto* niezaproszenie Odwołującej się na posiedzenie zespołu

oceniającego, tj. wysłanie informacji o terminie posiedzenia zespołu dzień przed tym terminem pocztą elektroniczną w sytuacji, w której Odwołująca się miała tego dnia sesję orzecniczą, tj. wykonywała swoje publiczne obowiązki służbowe, i w której Odwołująca się niezwłocznie odpowiedziała na zawiadomienie, informując o przeszkodzie w udziale w posiedzeniu zespołu (korespondencja elektroniczna w aktach sprawy - wniosek o zapoznanie się z tą korespondencją przez Sąd Najwyższy); niewzięcie pod uwagę przez zespół i Radę tej okoliczności, która obiektywnie uniemożliwiała Odwołującej się stawienie się na posiedzeniu zespołu bez uszczerbku dla wymiaru sprawiedliwości i stron postępowań, które prowadzi; dalsze prowadzenie postępowania przez zespół i Radę świadczy o tendencyjnym i negatywnym nastawieniu członków tych ciał do Odwołującej się i podważa zaufanie do obiektywności, fachowości i rzetelności całego postępowania;

- tendencyjne i wybiórcze uwypuklenie wyłącznie cech i okoliczności, które świadczyły na korzyść wybranego przez Radę kandydata, w szczególności przywiązanie niewspółmiernej wagi, z przekroczeniem granic swobodnej oceny kandydatów, do posiadanego przez Pana P. K. stopnia doktora nauk prawnych, przy zupełnym pominięciu innych cech i kwalifikacji pozostałych kandydatów, w szczególności szerokiej działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej oraz szkoleniowej Odwołującej się, uzyskaniu przez Nią cennego wyróżnienia „Obywatelskiego Sędziego Roku”, co jest jednym z największych zaszczytów dla sędziego sądu powszechnego, co może świadczyć o celowym, z góry powziętym zamiarze wyboru określonego kandydata oraz dowodzi znacznego przekroczenia granic swobodnej oceny kandydatów;

- pominięcie w ocenie kandydatów kryterium doświadczenia orzecniczego, co samo w sobie stanowi przekroczenie granic swobodnej oceny kandydatów, w szczególności niewzięcie pod uwagę, że rekomendowany kandydat Pan P. K. jest prokuratorem, którego kariera na wyższych stanowiskach prokuratorskich jest stosunkowo krótka (od 2016 r.), i że nie

ma on żadnego doświadczenia w zakresie orzekania i sprawowania wymiaru sprawiedliwości, podczas gdy Odwołująca się jest doświadczonym sędzią sądu powszechnego, wzorowo wykonuje swoje obowiązki orzecznicze, a za swoją służbę sędziowską była nagradzana między innymi przez Fundację C. tytułem „[...] Sędziego Roku” w 2019 r. - pominięcie tego kryterium doprowadziło w konsekwencji do rekomendowania P. K. a nie Odwołującej się;

2. obrazę prawa materialnego, w postaci:

2.1. art. 144 ust. 1-3 Konstytucji RP w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a u. SN w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS przez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że obwieszczenie nie wymagało do swojej ważności kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, podczas gdy dokonując prawidłowej wykładni jasne jest, że nie doszło w ogóle do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, które pozwalałoby Radzie na realizację jej kompetencji, wynikających z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS, do podjęcia merytorycznej uchwały, przewidzianej w art. 37 ust. 1 u.KRS;

2.2. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1-3, z art. 14 ust. 1-5, z art. 21 ust. 1 i 2, z art. 33 ust. 1, z art. 34 ust. 1 i art. 37 ust. 1 u.KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 19 ust. 1-8 Regulaminu KRS przez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie zaskarżonej uchwały przez Radę, która była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP oraz wyżej wskazanymi przepisami ustawy o KRS, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu uchwały;

2.3. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP przez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie,

tj. brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej prokuratora P. K., a nie Odwołującej się;

2.4. art. 19 ust. 1 akapit 2 w zw. z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. (dalej: TUE) oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (dalej: KPP) przez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że nie zostaje naruszona zasada państwa prawnego oraz standard niezawisłości sędziów wymagany dla zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w sprawach unijnych, gdy sędziowie Sądu Najwyższego, będącego sądem, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego w rozumieniu art. 267 ust. 3 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej z 25 marca 1957 roku (dalej: TFUE), powoływani są na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której członków (sędziów) wybiera Sejm spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej 25 sędziów lub co najmniej 2 tysiące obywateli, przy czym ostateczna lista kandydatów, którą zbiorczo zatwierdza Sejm, jest ustalana wcześniej przez komisję sejmową, gdy tymczasem prawidłowa wykładnia powyższych przepisów, determinująca również interpretację oraz stosowanie prawa krajowego, powinna być taka, że opisany wyżej sposób kształtowania Rady zwiększa wpływ Parlamentu na jej działalność oraz wpływa niekorzystnie na jej niezależność, w związku z czym skład Sądu Najwyższego wybrany przez tak ukształtowaną Radę nie spełnia warunku dotyczącego niezawisłości sądu oraz sądu powołanego zgodnie z ustawą, jak wymaga tego art. 19 ust. 1 akapit 2 w zw. z art. 2 TUE oraz art. 47 KPP.

D. C. wniosł o uchylenie uchwały w zaskarżonej części oraz umorzenie poprzedzającego jej wydanie postępowania, wraz z zasądzeniem na rzecz

Odwołującego się zwrotu kosztów według norm przepisanych. Odwołujący się wniósł także o rozpoznanie niniejszej sprawy na rozprawie.

M. K. W. wniosła o uchylenie uchwały w zaskarżonej części oraz umorzenie poprzedzającego jej wydanie postępowania, względnie zaś - o przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie na rzecz Odwołującej się kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych. Odwołująca się wniosła także o rozpoznanie niniejszej sprawy na rozprawie.

Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła odpowiedzi na przywołane odwołania, wnosząc o ich oddalenie w całości jako pozbawionych uzasadnionych podstaw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie D. C., jako niezasadne, podlegało oddaleniu.

Odwołanie M. K. W., jako wniesione po terminie, podlegało odrzuceniu, wobec czego Sąd Najwyższy nie odnosi się merytorycznie do jego treści. Z analizy akt niniejszej sprawy wynika bowiem, że sporna uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z 25 czerwca 2021 r. wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia odwołania została uznana za skutecznie doręczoną M. K. W. z dniem 3 sierpnia 2021 r. (k. 16). Oznacza to, że dwutygodniowy termin do wniesienia odwołania od ww. uchwały upływał dla M. K. W. z dniem 17 sierpnia 2021 r. Tymczasem M. K. W. odwołanie od powyższej uchwały wniosła (za pośrednictwem operatora pocztowego) dopiero pismem z 18 sierpnia 2021 r., a zatem po upływie ustawowego terminu do jego wniesienia (k. 74).

W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy rozważył kwestię dopuszczalności odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia kandydata na urząd sędziego Sądu Najwyższego. Zgodnie z art. 44 ust. u.KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Odwołanie nie przysługuje w sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego.

W wyroku z 25 czerwca 2020 r., I NO 37/20 Sąd Najwyższy dokonał szerokiej wykładni art. 44 ust. 1 zd. 2 u.KRS wskazując, że przepis ten jest wtórnie niekonstytucyjny. „Trybunał Konstytucyjny wyjaśnił już bowiem, że brak zaskarżalności uchwały KRS w sprawie indywidualnej, zawierającej wniosek o powołanie kandydata do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 maja 2008 r., SK 57/06; wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 29 listopada 2007 r., SK 43/06).”. Sąd Najwyższy podkreślił także, że norma wyrażona w zdaniu drugim art. 44 ust. 1 u.KRS musi być traktowana jako niekonstytucyjna na mocy Konstytucji RP w zakresie, w jakim osobie nieprzedstawionej w uchwale KRS do powołania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego wyłączałaby możliwość zainicjowania kontroli tego, czy przy rozpatrywaniu jej kandydatury nie naruszono prawa równego dostępu do służby publicznej. Wobec powyższego nie ulega wątpliwości, że odwołanie D. C. należało rozpoznać.

Stosownie do art. 44 ust. 3 u.KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c. Zgodnie natomiast z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozagę tylko nieważność postępowania. Podstawą odwołania nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 8 października 2014 r., III KRS 45/14; z 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; z 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; z 27 marca 2019 r., I NO 59/18; z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19). Stosownie zaś do treści art. 44 ust. 1 zd. pierwsze u.KRS odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem materialnym, jak i z przepisami postępowania (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; z 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; z 8 października 2014 r., III KRS 45/14).

Odnosząc się do zarzutów dotyczących nienależytej obsady KRS wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP wskazać należy, że wyrokiem z 25 marca 2019 r., K 12/18 Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż „art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r.

o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84) jest zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.” Tym samym Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że KRS ukształtowana w wyniku wyboru 15 jej członków przez Sejm RP, jest organem ukształtowanym prawidłowo, zgodnie z Konstytucją RP. W konsekwencji zarzuty dotyczące nieprawidłowej procedury nominacyjnej oparte na nieprawidłowym ukształtowaniu tego organu, są niezasadne.

Wyrokiem z 7 października 2021 r., K 3/21 Trybunał Konstytucyjny orzekł natomiast, że:

1. Artykuł 1 akapit pierwszy i drugi w związku z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 ze zm.) w zakresie, w jakim Unia Europejska ustanowiona przez równe i suwerenne państwa, tworząca „coraz ściślejszy związek między narodami Europy”, których integracja - odbywająca się na podstawie prawa unijnego oraz poprzez jego wykładnię dokonywaną przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej - osiąga „nowy etap”, w którym: a) organy Unii Europejskiej działają poza granicami kompetencji przekazanych przez Rzeczpospolitą Polską w traktatach, b) Konstytucja nie jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej, mającym pierwszeństwo obowiązywania i stosowania, c) Rzeczpospolita Polska nie może funkcjonować jako państwo suwerenne i demokratyczne - jest niezgodny z art. 2, art. 8 i art. 90 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Artykuł 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej w zakresie, w jakim - w celu zapewnienia skutecznej ochrony prawnej w dziedzinach objętych prawem Unii - przyznaje sądom krajowym (sądom powszechnym, sądom administracyjnym, sądom wojskowym i Sądowi Najwyższemu) kompetencje do:

a) pomijania w procesie orzekania przepisów Konstytucji, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 178 ust. 1 Konstytucji,

b) orzekania na podstawie przepisów nieobowiązujących, uchylonych przez Sejm lub uznanych przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z Konstytucją, jest niezgodny z art. 2, art. 7 i art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1, art. 178 ust. 1 i art. 190 ust. 1 Konstytucji.

3. Artykuł 19 ust. 1 akapit drugi i art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej w zakresie, w jakim - w celu zapewnienia skutecznej ochrony prawnej w dziedzinach objętych prawem Unii oraz zapewnienia niezawisłości sędziowskiej – przyznają sądom krajowym (sądom powszechnym, sądom administracyjnym, sądom wojskowym i Sądowi Najwyższemu) kompetencje do: a) kontroli legalności procedury powołania sędziego, w tym badania zgodności z prawem aktu powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, są niezgodne z art. 2, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji, b) kontroli legalności uchwały Krajowej Rady Sądownictwa zawierającej wniosek do Prezydenta o powołanie sędziego, są niezgodne z art. 2, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 186 ust. 1 Konstytucji, c) stwierdzania przez sąd krajowy wadliwości procesu nominacji sędziego i w jego efekcie odmowy uznania za sędziego osoby powołanej na urząd sędziowski zgodnie z art. 179 Konstytucji, są niezgodne z art. 2, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji.

Wobec powyższego nie ulega wątpliwości, że zarzut naruszenia art. 19 ust. 1 akapit 2 w zw. z art. 2 TUE oraz art. 47 KPP z uwagi na nieprawidłowe ukształtowanie Rady poprzez niezgodne z ww. Traktatami wyłonienie większości członków Rady nie znajduje podstaw prawnych. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne.

Niezasadny okazał się także zarzut naruszenia art. 144 ust. 1-3 Konstytucji RP w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a u.SN z uwagi na brak kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów na obwieszczeniu o wolnym stanowisku sędziowskim w Izbie Cywilnej Sądu Najwyższego, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 392. Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów 16 grudnia 2021 r., I NZP 5/21 podjął uchwałę następującej treści: „I. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym lub w Naczelnym Sądzie Administracyjnym (art. 31 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1904, stosowany samodzielnie lub w zw. z art. 49 § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 137), jako czynność urzędowa o charakterze informacyjnym i niewładcym, nie podlega obowiązкови kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów,

który odnosi się jedynie do aktów urzędowych Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 144 ust. 2 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.). II. Obwieszczenie, o którym mowa w punkcie I. pozwala osobom, które spełniają ustawowe warunki objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego lub Naczelnego Sądu Administracyjnego, prawidłowo i skutecznie zainicjować postępowanie kwalifikacyjne przed Krajową Radą Sądownictwa, na zasadach określonych w art. 31 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1904).” i nadał jej moc zasady prawnej.

W uzasadnieniu wskazanej uchwały, Sąd Najwyższy wskazał, że czynność urzędowa Prezydenta RP polegająca na publikacji obwieszczenia o wolnych stanowiskach sędziowskich nie spełnia kryteriów pozwalających zaliczyć ją do kategorii aktów urzędowych Prezydenta RP w rozumieniu art. 144 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Nadto obwieszczenie o wolnych stanowiskach sędziowskich w Sądzie Najwyższym lub w Naczelnym Sądzie Administracyjnym nie należy do materii, w której konstytucyjnie dopuszczalne jest przyznanie Prezesowi Rady Ministrów kompetencji do wpływania na możliwość dokonania tej czynności przez Prezydenta RP. Przyznanie Prezesowi Rady Ministrów prawa kontrasygnaty względem obwieszczenia o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym lub w Naczelnym Sądzie Administracyjnym, oznaczałoby możliwość blokowania przez egzekutywę realizacji konstytucyjnej funkcji Prezydenta RP jako gwaranta ciągłości władzy państwowej (art. 126 Konstytucji RP) w odniesieniu do najwyższych organów władzy sądowniczej.

„Zarówno względem na charakter obwieszczenia Prezydenta RP o którym mowa w art. 31 § 1 u.SN, jako niewładczej czynności urzędowej o charakterze informacyjnym, do której nie znajduje zastosowania art. 144 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, jak i względem na konstytucyjne gwarancje niezależności sądownictwa od Rady Ministrów nakazują przyjąć, że obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym lub w Naczelnym Sądzie Administracyjnym nie podlega obowiązowi kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów. Samo z siebie obwieszczenie to nie inicjuje też postępowania kwalifikacyjnego do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego. Jest ono natomiast elementem hipotezy w normie wynikającej z art. 31 § 2 u.SN,

która określa warunki, w jakich osoby dysponujące stosownymi kwalifikacjami, mogą zainicjować procedurę kwalifikacyjną, poprzez zgłoszenie swojej kandydatury Krajowej Radzie Sądownictwa. To bowiem nie samo obwieszczenie inicjuje procedurę kwalifikacyjną do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, ale procedurę taką inicjuje jedynie wniosek zainteresowanej osoby, o ile został złożony w sposób przewidziany w art. 31 § 2 u.SN, czyli w ciągu miesiąca od wydania obwieszczenia. Ponieważ samo to obwieszczenie nie inicjuje procedury kwalifikacyjnej, w sytuacji, gdyby po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, nikt nie zgłosił swej kandydatury na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego lub Naczelnego Sądu Administracyjnego, wówczas sytuacja taka nie powoduje po stronie Krajowej Rady Sądownictwa konieczności podjęcia uchwały o umorzeniu postępowania, to bowiem nie zostało zainicjowane.”

Sąd Najwyższy uznał za niezasadny także zarzut naruszenia art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP przez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydata na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 Konstytucji jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Celem art. 60 Konstytucji jest zapewnienie równości szans dla osób podejmujących starania o pełnienie funkcji w służbie publicznej; realizacja art. 60 Konstytucji z jednej strony wymaga od ustawodawcy ustanowienia regulacji materialnoprawnych, określających przejrzyste kryteria selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej, a z drugiej strony nakazuje stworzenie odpowiednich gwarancji proceduralnych, zapewniających weryfikowalność decyzji w sprawie naboru do służby. Brak odpowiednich procedur kontrolnych i odwoławczych stanowić może istotną przeszkodę w stosowaniu

przyjętych reguł, a tym samym naruszać będzie konstytucyjny wymóg traktowania starających się o dostęp do służby na jednakowych zasadach (zob. wyroki TK: z 27 maja 2008 r., SK 57/06, OTK-A 2008, nr 4, poz. 63; z 29 listopada 2007 r., SK 43/06, OTK-A 2007, nr 10, poz. 130; z 8 kwietnia 2002 r., SK 18/01, OTK ZU 2002, nr 2, poz. 16; z 14 grudnia 1999 r., SK 14/98, OTK ZU 1999, nr 7 poz. 163; z 9 czerwca 1998 r., K 28/97, OTK ZU 1998, nr 4 poz. 50).

Ochrona sądowa udzielana kandydatowi na określone stanowisko sędziowskie, dokonywana przy uwzględnieniu art. 60 Konstytucji RP, winna obejmować kontrolę postępowania przed Radą pod względem jego zgodności z prawem, a więc musi być ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej *in casu* procedury oceny kandydatury bądź kandydat i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem. Artykuł 32 ust. 1 Konstytucji RP statuuje z kolei zasadę równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zakazuje dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Dlatego kontrola sądowa postępowania przed Radą w zakresie jej zgodności z tym przepisem powinna sprowadzać się do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Wbrew twierdzeniom Odwołującego się Rada w kontrolowanym postępowaniu nominacyjnym nie uchybiła standardom konstytucyjnym równego dostępu do służby publicznej. W uzasadnieniu uchwały przedstawiono dokładne porównanie kandydat Skarżącego oraz wybranego kandydata oraz wskazano kryteria, które ostatecznie zdecydowały o przedstawieniu Prezydentowi RP wybranego kandydata. Jak wskazała Rada, o jej decyzji zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności bogate doświadczenie zawodowe, zdobyte w jednostkach prokuratury różnych szczebli, udział w gremiach eksperckich, dorobek naukowy, tj. uzyskanie stopnia naukowego doktora, publikacje, doświadczenie dydaktyczne, zdobyte w trakcie pracy w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, doświadczenie wynikające z przeprowadzenia licznych szkoleń dla różnych podmiotów oraz z uczestnictwa w charakterze prelegenta w trakcie wielu konferencji naukowych, a także podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez

ukończenie trzech kierunków studiów podyplomowych i uczestnictwo w licznych szkoleniach, stażach i seminariach, sposób prezentacji podczas wysłuchania (s. 12 Uchwały). Przy czym wobec wątpliwości Skarżącego odnośnie działalności wybranego kandydata na stanowisku wykładowcy Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, należy wskazać, że funkcja ta nie wyłączała go z udziału w konkursie, gdyż nie istnieje zakaz ustawowy w tym przedmiocie.

Podobnie ocenić należało zarzuty dotyczące naruszenia art. 33 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 19 ust. 1-11 Regulaminu Rady poprzez brak zachowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i brak zastosowania jasnych kryteriów wyboru kandydata. Oceniając przeprowadzony, a kwestionowany w niniejszym postępowaniu konkurs należy stwierdzić, że przyjęte przez KRS kryteria wyboru nie są niedopuszczalne (sprzeczne z prawem), oraz że zostały zastosowane w sposób jednolity. Trzeba zauważyć, że - jak już wyżej wskazano - KRS w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały dokonała dokładnego porównania Odwołującego się i wybranego kandydata oraz wyraźnie wskazała cechy, jakie w jej opinii wyróżniają kandydata rekomendowanego, które zadecydowały o przedstawieniu wniosku o jego powołanie. Z porównania tych kandydatur wynika, że były one pod pewnymi względami porównywalne, a zadaniem Rady było przeprowadzenie weryfikacji i dokonanie wyboru osoby, która spełnia wszystkie kryteria - oceniane łącznie - najpełniej i w najwyższym stopniu. Nie jest zatem zasadny zarzut nieuwzględnienia wszystkich okoliczności dotyczących Skarżącego. Sąd Najwyższy podkreśla, że ocena tych okoliczności i porównanie kandydatów prowadzące do dokonania wyboru przez Radę, należy do wyłącznej kompetencji tego organu konstytucyjnego. Sąd Najwyższy bowiem nie zastępuje Krajowej Rady Sądownictwa w jej kompetencjach do rozpatrzenia i oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziego, a zatem nie może przeprowadzać ponownej weryfikacji kwalifikacji profesjonalnych lub przydatności kandydata do pełnienia urzędu sędziego, gdyż nie ma uprawnień do merytorycznego weryfikowania spełnienia kryteriów dostępu do służby sędziowskiej wymaganych od kandydata na wolne stanowisko sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2014 r., III KRS 69/14, z 30 lipca 2019 r., I NO 20/19).

Należy przy tym podkreślić, iż Krajowa Rada Sądownictwa jest jedynym organem uprawnionym do dokonania wyboru kandydatów, a Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do oceny, czy wybrany kandydat jest kandydatem lepszym, czy gorszym. Porównane może być tylko kryterium wyboru, zaś oceniona jedynie prawidłowość kwestionowanego w odwołaniach postępowania przed Radą, które to postępowanie zważywszy na wszystkie powyższe uwagi nie nasuwa zastrzeżeń, a z pewnością nie dyskwalifikuje zaskarżonej uchwały. Zakres władzy dyskrecyjnej co do dokonania wyboru przez Radę jest duży, zwłaszcza w sytuacji kiedy oceniani są kandydaci porównywalni. Jeżeli spełniają oni w zbliżonym stopniu przyjęte przez Radę kryteria wyboru, do tego organu należy wskazanie kandydata jej zdaniem najlepszego. Zakwestionowanie takiego wyboru mogłoby mieć miejsce jedynie przy szczegółowej ocenie merytorycznej, której wynikiem mogłoby dopiero być ustalenie, który kandydat jest lepszy, a który gorszy, jednak tego rodzaju ocena merytoryczna jest wyłączona, gdyż naruszałaby konstytucyjną prerogatywę Rady (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 2016 r., III KRS 24/16, wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2019 r., I NO 131/19).

Rada dokonała oceny, jednak nie była to ocena kwalifikacyjna, ale własna ocena merytoryczna, dokonana na podstawie wszystkich okoliczności rozważonych w toku badania sprawy. Nie może być wątpliwości, że do takiej oceny kandydata Rada jest uprawniona, a wręcz zobowiązana, gdyż w inny sposób nie byłaby władna przedstawić wniosku o powołanie na wolne stanowisko sędziowskie (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 176/19).

Podkreślić jeszcze należy, że Rada dysponowała pełną dokumentacją załączoną przez kandydatów do zgłoszeń, dotyczącą m.in. wykształcenia, doświadczenia zawodowego, opinii kwalifikacyjnych, szkoleń oraz dorobku naukowego, a przedstawienie sylwetek kandydatów w treści zaskarżonej uchwały to potwierdza. Zespół rekomendował także wysłuchanie kandydatów, jednak nie musi mieć to swojego odbicia w uzasadnieniu uchwały, do którego sporządzenia zobligowana jest Rada (art. 42 ust. 1 u.KRS), gdyż nie ma określonych wytycznych odnoszących się do jego treści, czy formy. Uzasadnienie ma przede wszystkim wskazywać na kryteria zastosowane przez KRS przy dokonaniu wyboru kandydatów w celu ich przedstawienia Prezydentowi RP. W odniesieniu do

wysłuchania kandydatów, Rada w uzasadnieniu uchwały wskazała, że o wyborze wybranego kandydata zdecydował sposób prezentacji podczas wysłuchania. Nie oznacza to jednak, że w uzasadnieniu musiały znaleźć się szczegóły z wysłuchań pozostałych kandydatów. Należy przy tym podkreślić, iż Rada nie miała obowiązku porównywać, uszeregowywać kandydatów i przedstawiać w uzasadnieniu wyników tego porównania (wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 2015 r., III KRS 76/15), ani również szczegółowo opisywać okoliczności dotyczących kandydatów, którzy nie zostali przedstawieni, gdyż okoliczności te są im znane (wyrok Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2017 r., III KRS 34/16).

Odnotować także należy, że wybór kryterium dominującego jest tylko jedną z metod wyboru najlepszego kandydata w konkretnej procedurze nominacyjnej, a do swobodnej decyzji Rady należy zarówno wybór kryteriów jak i sposób ich zastosowania, ograniczony wyłącznie ustawą. Rada sama decyduje, które kryteria w danym postępowaniu nominacyjnym uzna za kluczowe. Ocena doboru kryteriów, a także znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie poszczególnych kandydatów stanowi wyłączną kompetencję Rady (wyrok Sądu Najwyższego z 5 września 2013 r., III KRS 210/13). Uznanie KRS oznacza, że w określonym stanie faktycznym kilka alternatywnych decyzji dotyczących wyboru kandydata przedstawianego z wnioskiem o powołanie do Prezydenta RP może być dopuszczalnych, a sama okoliczność, że zewnętrzny obserwator (w tym również Sąd Najwyższy) postrzegałby innego kandydata jako wypełniającego oceniane łącznie przesłanki wymienione w art. 35 ust. 2 u.KRS w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi RP wniosku o jego powołanie, nie jest wystarczająca dla stwierdzenia sprzeczności uchwały z prawem. Wybór kandydatów nie może jednak pomijać zgromadzonej w sprawie dokumentacji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 20 listopada 2019 r., I NO 19/19).

W przypadku dochowania przez Radę procedur ustawowych Sąd Najwyższy nie może dokonywać oceny, dlaczego te, a nie inne, kryteria miały charakter decydujący, w szczególności, jeżeli w zakresie poszczególnych kryteriów i ich całościowej ocenie poszczególni kandydaci nie wykazują ekstremalnych różnic, które mogłyby uzasadniać przyjęcie naruszenia procedury lub przekroczenie granic swobodnego uznania (wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2017 r., III KRS 16/17).

Wobec bezzasadności podstaw i zarzutów odwołania D. C., Sąd Najwyższy orzekł zatem o ich oddaleniu na mocy art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 u.KRS.

O odrzuceniu odwołania M. K. W. Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 u.KRS.

Z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS wynika wprawdzie, że do postępowania przed Sądem Najwyższym, związanego z rozpoznaniem odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, nie oznacza to jednak, by w konsekwencji tego odesłania możliwe było stosowanie wszystkich przepisów k.p.c. - wynika to z charakteru sprawy rozpoznawanej przez Sąd Najwyższy z odwołania od uchwały KRS. W postępowaniu tym przykładowo nie mają zastosowania regulacje związane z ograniczeniami w przyjęciu do rozpoznania skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.), choć wyłączenie takie nie wynika wprost z ustawy o KRS. Skarżący nie ma jednak obowiązku wykazywania okoliczności uzasadniających przyjęcie do rozpoznania odwołania, jak również składania odpowiadającego takiemu wykazaniu wniosku o rozpoznanie sprawy na rozprawie lub posiedzeniu niejawnym.

Także w zakresie poniesionych przez Skarżącego kosztów postępowania związanego z wniesieniem odwołania, nie sposób znaleźć uzasadnienie dla stosowania regulacji, do których nawet bezpośrednio nie odsyła ustawa o KRS, czyli przepisów dotyczących rozstrzygania o kosztach procesu znajdujących się w k.p.c. Przede wszystkim należy wskazać, że sprawa rozpoznawana w postępowaniu przed Sądem Najwyższym z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa jest sprawą publiczną. Specyfiką takiej sprawy, przy uwzględnieniu także charakteru postępowania przed Sądem Najwyższym, jest to, że badaniu podlega jedynie zgodność z prawem materialnym i procesowym postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa, a nie wynik tego postępowania w kontekście rozstrzygnięcia co do któregośkolwiek z uczestników, a więc jego faktycznych interesów. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest fakt, że nie można używać na gruncie takiego postępowania określenia: „przegrywający”, czy „przeciwnik” (art. 98 § 1 k.p.c.), gdyż w istocie w interesie wszystkich uczestników postępowania leży

weryfikacja uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z punktu widzenia jej zgodności z prawem (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 176/19).

Oczywiste jest także, że uczestnikiem tego postępowania nie jest sama Rada, gdyż to od jej decyzji wniesiono odwołanie. Jej stanowisko wyrażone w sprawie prowadzonej już przed Sądem Najwyższym jest więc stanowiskiem samego organu względem wniesionego środka zaskarżenia, a nie stanowiskiem uczestnika.

Uwzględniając powyższe, z pewnością nie ma podstaw do zasądzania kosztów procesu poniesionych przez Odwołującego się od innych uczestników postępowania nominacyjnego, ani od samej Krajowej Rady Sądownictwa, która takim uczestnikiem też nie jest.

Postępowanie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa wydanej w toku procesu nominacyjnego najbliższe jest wprowadzić, jak się wydaje, postępowaniu nieprocesowemu. Niemniej i w tym zakresie nie ma podstaw do doszukiwania się podstawy prawnej rozstrzygnięcia o kosztach. Można teoretycznie założyć, że rozwiązaniem najbardziej odpowiednim byłoby stosowanie art. 520 § 1 k.p.c., jednak co oczywiste treść tego przepisu jest nieadekwatna do żądań złożonych w niniejszej sprawie. Poza tym, stosowanie art. 520 § 1 k.p.c. musiałoby zakładać, że możliwe do stosowania w różnych warunkach byłyby także pozostałe regulacje zawarte w art. 520 k.p.c., a tak nie jest z wcześniej wspomnianych już powodów - na poziomie publicznoprawnym nie można doszukać się sprzeczności interesów uczestników, choć oczywiście w sferze samego rozstrzygnięcia sprzeczność taka występuje, zaś jej pochodną jest *gravamen* skarżącego (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 176/19).

Publiczny charakter wskazanej sprawy uzasadnia stanowisko, że możliwość rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie z odwołania od uchwały KRS uzależniona jest od woli ustawodawcy, który dopuszczając takie rozstrzygnięcie powinien tę kwestię uregulować w szczególny sposób. Skoro takiej regulacji brak należy uznać, iż rozstrzygnięcie merytoryczne w tym przedmiocie nie jest przewidziane przez ustawę, a w konsekwencji nie jest też dopuszczalne (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 176/19).

